

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1150/2025
23.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Милене Рашић и Миролуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Владимира Вучинића, поднетом против правноснажне пресуде Вишег суда у Краљеву Кж1 50/25 од 09.06.2025. године и правноснажног решења Вишег суда у Краљеву Кж1 62/25 од 09.07.2025. године, у седници већа одржаној дана 23.10.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Владимира Вучинића, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Краљеву К 499/20 од 16.04.2025. године и Вишег суда у Краљеву Кж1 50/25 од 09.06.2025. године, у осуђујућем делу (став I), као и правноснажно решење Вишег суда у Краљеву Кж1 62/25 од 09.07.2025. године, тако што се према окривљеном АА, са личним подацима као у списима предмета, на основу члана 422. тачка 3) ЗКП,

ОДБИЈА ОПТУЖБА

Да је:

Почев од 02.10.2018. године до 13.06.2019. године у ..., општина ..., поступајући као урачунљиво лице, а био је свестан свога дела и хтео његово извршење, свестан да је његово дело забрањено, онемогућавао извршење одлуке којом је малолетно лице поверено одређеном лицу, тако што противно пресуди Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 44/18 од 06.06.2018. године, није одмах предао оштећеног малолетног ББ мајци оштећеној ВВ, а којој је наведеном одлуком исти поверен на самостално вршење родитељског права и својим утицајем и понашањем према детету оштећеном малолетном ББ (рођен 2009. године) изазвао отуђење детета од мајке, па је 13.06.2019. године испред породичне куће у ... извео малолетног оштећеног малолетног ББ ради спровођења принудног извршења наведене пресуде Апелационог суда у Крагујевцу, али је малолетни побегао од куће, јер је претходно утицао на њега да се тако понаша и тиме онемогућио извршење наведене пресуде којом је мајци оштећеној ВВ поверено

самостално вршење родитељског права над малолетним ББ, а њему наложено да одмах истој преда малолетног сина,

- чиме би извршио кривично одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. Кривичног законика,

јер је у смислу члана 103. тачка 5) у вези члана 104. став 6. Кривичног законика наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

У преосталом непреиначеном делу, правноснажне пресуде Основног суда у Краљеву К 499/20 од 16.04.2025. године и Вишег суда у Краљеву Кж1 50/25 од 09.06.2025. године, остају неизмењене.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву К 499/20 од 16.04.2025. године, у ставу првом, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. Кривичног законика па му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 4 (четири) месеца, која се неће извршити ако окривљени за време проверавања у трајању у 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини суд одлучити посебним решењем, као и да у корист буџетских средстава суда плати износ од 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Ставом другим, на основу одредбе члана 422. тачка 3) ЗКП, према окривљеном АА одбијена је оптужба да је извршио кривично дело одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. Кривичног законика.

Пресудом Вишег суда у Краљеву Кж1 50/25 од 09.06.2025. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и првостепена пресуда је потврђена.

Решењем Вишег суда у Краљеву Кж1 62/25 од 09.07.2025. године одбачена је као недозвољена жалба окривљеног АА изјављена против првостепене пресуде.

Против правноснажне пресуде Вишег суда у Краљеву Кж1 50/25 од 09.06.2025. године, у осуђујућем делу и правноснажног решења Вишег суда у Краљеву Кж1 62/25 од 09.07.2025. године, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Владимир Вучинић, због повреде закона из члана 485. став 2. у вези става 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом Врховни суд делимично преиначи, у осуђујућем делу, пресуду Вишег суда у Краљеву Кж1 50/25 од 09.06.2025. године и према окривљеном одбије оптужбу због кривичног дела из члана 191. став 1. Кривичног законика и одреди да трошкови кривичног поступка у том делу падају на терет буџетских средстава суда или да исту, у осуђујућем делу укине и предмет врати на поновно одлучивање, као и да укине решење Вишег суда у Краљеву Кж1 62/25 од 09.07.2025. године и списе предмета врати другостепеном суду на поновно

одлучивање, како би једном одлуком било одлучено о свим жалбама окривљеног и браниоца, против исте одлуке.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне одлуке против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је основан.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву, позивајући се на опште одредбе из члана 485. став 2. у вези става 1. тачка 1) ЗКП, суштински указује да је суд, чинећи низ неправилности у погледу доставе пресуде и рачунања рокова за изјављивање жалбе окривљеног, донео одлуку поводом жалбе браниоца окривљеног пре истека законског рока за изјављивање жалбе, од стране самог окривљеног како би предупредио наступање апсолутне застарелости кривичног гоњења окривљеног због кривичног дела из члана 191. став 1. Кривичног законика, док је благовремену жалбу окривљеног одбацио решењем које је донето у тренутку када је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења у односу на наведено кривично дело, на који начин се захтевом указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП.

Из списка предмета произилази да је првостепени суд, пресуду Основног суда у Краљеву К 499/20 од 16.04.2025. године, имајући у виду да путем поште окривљеном АА није уручена, доставио окривљеном тако што је истакао на огласној табли суда дана 26.05.2025. године.

У наведеном случају, достава се сматра извршеном протеком осмог дана од дана када се пресуда истакне на огласној табли суда, то је у конкретном случају првостепена пресуда окривљеном АА, посредством огласне табле суда, достављена дана 04.06.2025. године и од тог дана је, имајући у виду да се ради о скраћеном кривичном поступку, окривљеном почео тећи законски рок за изјављивање жалбе од 8 дана, који је у конкретном случају истицао дана 12.06.2025. године.

Окривљени је у законском року, изјавио жалбу против првостепене пресуде, коју је препорученом пошљом предао пошти дана 11.06.2025. године и иста је у суду примљена дана 16.06.2025. године.

Међутим, првостепени суд је, не чекајући да протекне законски рок за изјављивање жалбе окривљеног, уз узимање у обзир и додатних неколико дана за евентуално приспеће писмена препорученом пошљом, доставио списе предмета другостепеном суду, само са жалбом браниоца окривљеног, а другостепени суд је не испитујући да ли је првостепена пресуда достављена свим лицима из члана 427. став 5. ЗКП и да ли је у односу на та лица протекао рок за изјављивање жалбе, своју пресуду Кж1 50/25 донео дана 09.06.2025. године, дакле пре истицања законског рока окривљеног за изјављивање жалбе и истом одлучио само о жалби браниоца, па је након

што је примио жалбу окривљеног дана 03.07.2025. године, исту одбацио као недозвољену, уз образложење да је иста, и поред тога што је благовремена, у конкретном случају беспредметна, с обзиром да је првостепена пресуда већ постала правноснажна даном доношења другостепене пресуде, и то у току жалбеног рока окривљеног – дана 09.06.2025. године, на који начин је фактички онемогућио окривљеном остваривање права на делотворан правни лек и довео у питање законитост и правилност правноснажне пресуде.

Одредбом члана 433. став 1. ЗКП прописано је да жалбу могу изјавити странке, бранилац и оштећени, а ставом 2. истог члана прописано је, поред осталог, да рок за жалбу тече од дана када је оптуженом, односно његовом браниоцу достављен препис пресуде.

Одредбом члана 455. став 3. ЗКП прописано је да о свим жалбама против исте пресуде другостепени суд одлучује, по правилу, једном одлуком.

Одредбом члана 509. став 1. ЗКП прописано је да се против пресуде жалба може изјавити у року од осам дана од дана достављања овереног преписа пресуде.

Имајући у виду цитиране законске одредбе и све напред наведено, Врховни суд налази да је, другостепени суд, погрешном применом одредби чланова 433. став 2. и 509. став 1. ЗКП, пре свега, преурањено своју пресуду донео у току жалбеног рока окривљеног, одлучујући само о жалби браниоца окривљеног, а затим је погрешном применом одредбе члана 456. став 2. ЗКП, побијаним решењем, жалбу окривљеног која је испуњавала све услове да се о њој одлучи мериторно оценио као недозвољену, у време када је већ наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења окривљеног АА у односу на кривично дело из члана 191. став 1. КЗ, описаног у ставу I првостепене пресуде, на који начин је учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП.

Имајући у виду запрећену казну за кривично дело одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. Кривичног законика и у вези са тим надаље имајући у виду одредбу члана 103. тачка 5) Кривичног законика, којом је прописано да се, ако у том законнику није другачије одређено, кривично гоњење не може предузети када протекне три године од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко једне године и одредбу члана 104. став 6. Кривичног законика, којом је прописано да застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају кад протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења, те имајући притом у виду да из списка предмета произилази да је кривично дело из члана 191. став 1. Кривичног законика, за које је окривљени оглашен кривим, ставом првим правноснажне пресуде, извршено у периоду од 02.10.2018. године до 13.06.2019. године, то је сходно одредбама члана 103. тачка 5) и 104. став 6. Кривичног законика, протеклом времена од шест година од извршења кривичног дела – протеклом дана 13.06.2025. године, у конкретном случају, наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, док је решење Вишег суда у Краљеву Кж1 62/25 од 09.07.2025. године донето након тог датума дакле, након наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења за наведено кривично дело.

Из наведених разлога Врховни суд, је налазећи да је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног основан, исти применом одредбе члана 492. став 1.

тачка 2) ЗКП усвојио и преиначио правноснажне пресуде Основног суда у Краљеву К 499/20 од 16.04.2025. године и Вишег суда у Краљеву Кж1 50/25 од 09.06.2025. године, у осуђујућем делу (став I), као и правноснажно решење Вишег суда у Краљеву Кж1 62/25 од 09.07.2025. године, у погледу кривичног дела из члана 191. став 1. Кривичног законика и због истог према окривљеном АА, на основу члана 422. тачка 3) ЗКП одбио оптужбу, налазећи да је у односу на то кривично дело наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

На основу члана 265. став 1. ЗКП, Врховни суд је одлучио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Са изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић